

Energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo
postmottak@ed.dep.no

16.04.2025

Høringsinnspill på forslag til ny lov om Norgespris og strømstønad til husholdninger

Lede viser til Energidepartementet (ED) sin høring på forslag til ny lov om Norgespris og strømstønad til husholdninger, og vi takker for muligheten til å gi innspill. Innspillet er delt opp i to deler. Først gir vi innspill til forslaget som er på høring, og så presenterer vi et alternativ til Norgespris.

Innspill til forslaget som er på høring

Lede er positiv til å administrere Norgespris og strømstønad for våre nettkunder. Ordningene skal utfylle hverandre, og de skal gi husholdningene trygge og forutsigbare strømkostnader.

Over tid har deler av kundebehandlingen blitt flyttet fra nettselskapene til kraftomsetterne. Norgespris kan skape et nytt trykk på nettselskapenes kundesentre. For at det skal kunne håndteres på en god måte, imøteser vi enkle tilnærminger, tydelige føringer, felles avtaleverk og felles veiledningsmateriell/-tilnærminger.

Roller

Lede antar at myndighetene tar en informasjons- og «markedsføringsrolle» i forhold til Norgespris, og at nettselskapenes rolle er å administrere stønadsordningen.

Beslutningsstøtte og stønadsinformasjon

Nettselskapene kan ikke gi kunder råd om de bør velge stønadsordningen Norgespris eller ikke. Lønnsomheten med Norgespris, vil avhenge kommende timespriser på strøm og kundens forbruk i perioden med Norgespris. Vi foreslår at myndighetene etablerer veiledningsmateriell/-tilnærminger som kan brukes overfor kunder som har spørsmål om Norgespris og lønnsomhet. Digitale beregningsverktøy kan være egnede.

Norgespris skal være en valgfri stønadsordning for husholdninger, dvs. for forbrukere. Alternativet er strømstønad. Ifølge prisopplysningsforskriftens § 3 skal priser på varer og tjenester til forbrukere inkludere merverdiavgift og offentlige avgifter. Hensikten er å gjøre kjøpsituasjonen forståelig og enkel. Selv om Norgespris ikke er en vare eller tjeneste, men en stønadsordning, er det like viktig å gjøre beslutningssituasjonen forståelig og enkel. Vi oppfordrer myndighetene til å

benytte det totale økonomiske bildet for forbrukere når det informeres om Norgespris. Strømpri- sen til forbrukere inkluderer merverdiavgift.

Forbrukstak pr måned som inngår i Norgespris og strømstønad

Som nevnt i høringsnotatet, bør det være samme forbrukstak for Norgespris og strømstønads- ordningen. Ellers kan det bli vanskelig å velge mellom stønadsordningene. Hensikten med Nor- gespris er å gi «norske husholdninger økt trygghet og forutsigbarhet i en tid med volatile og tidvis svært høye priser». For at hensikten skal oppfylles, og for å forsvare administrasjonskostnadene med Norgespris, bør forbrukstaket være tilstrekkelig høyt. I dag har strømstønadsordningen et forbrukstak på 5000 kWh/måned. Nivået er dermed gjenkjennbart for kundene og kan brukes for begge ordningene.

Når det gjelder forbrukstak for hytter og fritidsboliger, har Lede ingen direkte innspill. Et forbruks- tak vil avhenge av hvor mye stønad myndighetene ønsker å gi til eiere av hytter og fritidsboliger.

Avtaleinngåelse med tilbakevirkende kraft

Forslaget som er på høring, tillater kun avtaleinngåelse med tilbakevirkende kraft innenfor årets første 14 dager. Dette støttes. Ellers skal avtaler om Norgespris inngås fra dags dato.

Lede foreslår videre at nye beboere som overtar et nettleieforhold, kan bestille Norgespris fra overtakelsestidspunktet, men innenfor 14 dager, uavhengig av når på året overtakelsen skjer. Dette vil forenkle fakturaen.

Angrerett

Forslaget som er på høring, gir 14 dagers angrerett maksimalt én gang innenfor en periode med Norgespris. Å kun tillatte angrerett én gang vil gi økt kompleksitet i utviklingen av systemstøtte. I forslaget pekes det på at Norgespris bør kobles til målepunktet, men angrerett vil trolig kobles til kunden. En repeterende benyttelse av angrerett forventes å være begrenset. Lede foreslår at det ikke legges noen begrensninger på antall ganger som 14 dagers angrerett kan benyttes.

Bindingstid

Når Norgespris først er valgt, foreslås en bindingstid ut perioden med Norgespris. Det er foreslått at bindingstiden skal kobles til målepunktet. Dette betyr at nye eiere/leietakere vil overta forrige beboers Norgesprisavtale, noe som ikke er helt gunstig. Et moment som trenger avklaring, er tilfellet der en privatperson inngår en Norgesprisavtale for en utleiebolig eid av en næringsaktør eller kommune. Ved utflytting overtar eieren, dvs. næringsaktøren eller kommunen, nettleiefor- holdet. Hvordan skal Norgespris håndteres i et slikt tilfelle? Og kan det skape krevende situasjo- ner hvis en leietaker velger Norgespris uten utleiers samtykke fordi Norgespris er bundet til måle- punktet når leietakeren har flyttet ut? Alternativet til å koble bindingstiden til målepunktet er å koble den til personen med nettleieforholdet. Det er imidlertid ikke gunstig å koble bindingstiden til personen med nettleieforholdet fordi det kan føre til uønskede sesongmessige tilpasninger. Bor det to personer i en husholdning kan husholdningen gå ut av Norgesprisordningen ved å la den andre personen overta nettleieforholdet.

Bindingstid kan altså være krevende, og Norgespris er ikke en fastprisavtale, men en frivillig stø- nadsordning som kan ende opp å bli det motsatte av støttende hvis kraftprisene blir lave nok. Vi

ber ED om å vurdere en oppsigelsestid istedenfor en bindingstid. I høringsinnspilletts siste del foreslår vi et alternativ til Norgespris som verken trenger bindingstid eller oppsigelsestid.

Avtaleinngåelse og systemstøtte

I høringsnotatet står det følgende: «*For å sikre en effektiv og ensartet praksis kan det være hensiktsmessig å samordne løsning for avtaleinngåelse. Etter departementets forståelse er Elhub den eneste aktøren som kan levere en slik løsning innen 1. oktober 2025. Departementet foreslår at RME gis myndighet til å bestemme hvilken løsning nettselskapene skal benytte når kunden skal signere avtale om Norgespris*». Lede er usikker på hva EDs forståelse bygger på og mener at det burde vært gjennomført et enkelt konseptvalg som tar for seg løsning for avtaleinngåelse.

Nettselskapenes kundesystemer må videreutvikles for å kunne håndtere Norgespris. Avtaleinngåelse er kun et av flere elementer. Å håndtere avtaleinngåelse innenfor nettselskapenes kundesystemer, forventes å ha lavest kompleksitet og kan tilrettelegge for kundedialog via «min side». Leverandørene av kundesystemer er få, og disse benyttes av store og små nettselskaper.

Lede kjenner til at RME har sendt ut et brev der det pekes på en løsning for avtaleinngåelse i regi av Elhub. Det er viktig at en løsning hos Elhub er meget godt integrert med nettselskapenes kundesystemer, noe som krever involvering, koordinerte utviklingsaktiviteter og testing.

Nettspleiselaget må skjermes for nettselskapenes merkostnader utløst av Norgespris

Det er uheldig hvis nettspleiselaget som alle nettkunder deltar i, må dekke kostnader relatert til Norgespris, dvs. at nettkunder uten Norgespris skal betale for kostnader utløst av Norgesprisordningen. Lede foreslår derfor at nettselskapene gis et sjablongmessig tilskudd pr kunde på Norgespris samt at tap som oppstår hvis kunder ikke betaler det de skal når prisene er lave, dekkes av Norgesprisordningen. Dette vil skjeme det øvrige nettspleiselaget for Norgespriskostnader.

Inntektsreguleringen må ta hensyn til antall kunder på Norgespris

Norgespris faller utenom nettselskapenes primære oppgaver som er relatert til strømmettet. Ordningen har en større administrativ byrde enn strømstønsordningen. Lede ber ED om å sørge for at den økonomiske reguleringen av nettselskapene hensyntar hvor mange nettkunder de ulike nettselskapene har på Norgespris. Inntektsrammene må justeres for merkostnaden ved å ha mange nettkunder på Norgespris. Nettselskaper som tar samfunnsansvar og administrerer et stort antall nettkunder på Norgespris, bør ikke komme dårligere ut i RMEs effektivitetsanalyse.

Utvidet strømstønsordning som et alternativ til Norgespris

Stønsordningen Norgespris skal gi «*norske husholdninger økt trygghet og forutsigbarhet i en tid med volatile og tidvis svært høye kraftpriser*». Samtidig krever ordningen tilpasset systemstøtte og løpende administrativt arbeid. Norgespris har en merkostnad. Den kan også skape utfordrende beslutningssituasjoner for husholdningene. For mange vil det nok være vanskelig å vurdere om Norgespris lønner seg. Det kan videre bli krevende forstå hvorfor en må betale inn til stønsordningen hvis strømprisene blir lave. Husholdningskunder med Norgespris kan bli særlig misfornøyde hvis det blir et såkalt våtår med vedvarende lave kraftpriser, dvs. et år der husholdningskundene totalt sett over året må betale inn til stønsordningen.

Et alternativ til Norgespris som også kan skape trygghet og forutsigbarhet for norske husholdninger, er en utvidet strømstønsordning, dvs. en strømstønsordning med et lavere innslags-

punkt enn i dag. En utvidet strømstønadssordning kan være enklere, mer kundevennlig og ha lavere administrasjonskostnader. Både hytter og fritidsboliger kan omfattes. Lede ber ED om å vurdere en utvidet strømstønadssordning.

Ta gjerne kontakt ved spørsmål. Takk igjen for muligheten til å gi innspill.

Med vennlig hilsen
Lede AS

Eivind Granne
Rammesvik

